

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 15. marts 2022
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Anna Seneberg Winkel
Sagsnr.: 2022-7610-0013
Dok.: 2366714

UDKAST

Forslag

til

Lov om delvis undtagelse af den uafhængige task force om reder-, ejer- og forsikringsforholdene vedrørende Scandinavian Star fra reglerne i lov om offentlighed i forvaltningen m.v.

§ 1. Den uafhængige task force om reder-, ejer- og forsikringsforholdene vedrørende Scandinavian Stars virksomhed er undtaget fra lov om offentlighed i forvaltningen for så vidt angår materiale, der indgår i task forcens undersøgelse.

Stk. 2. Artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger gælder ikke for personoplysninger, der indgår i den uafhængige task force om reder-, ejer- og forsikringsforholdene vedrørende Scandinavian Stars undersøgelse.

Stk. 3. Interne dokumenter, som er afgivet af en forvaltningsmyndighed m.v. til den uafhængige task force om reder-, ejer- og forsikringsforholdene vedrørende Scandinavian Star til brug for dennes undersøgelse, mister ikke derved deres interne karakter.

§ 2. Loven træder i kraft den 15. juni 2022.

§ 3. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Delvis undtagelse fra reglerne i offentlighedsloven
 - 3.1.1. Gældende ret
 - 3.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 3.2. Begrænsning af indsigtsretten efter databeskyttelsesforordningen
 - 3.2.1. Gældende ret
 - 3.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Klimamæssige konsekvenser
8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9. Forholdet til EU-retten
10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at undtage den uafhængige task force om reder-, ejer- og forsikringsforholdene vedrørende Scandinavian Star (herefter benævnt ”task forcen”) fra reglerne i lov om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven) for så vidt angår materiale, der indgår i task forcens undersøgelse.

Formålet med lovforslaget er desuden at begrænse retten til indsigt i personoplysninger, jf. artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesforordningen), i relation til task forcens virksomhed.

Lovforslaget følger op på en opfordring fra et flertal i Folketingets følgegruppe for Scandinavian Star-undersøgelsen (herefter benævnt ”følgegruppen”) bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne til at fremsætte et lovforslag, der giver hjemmel til, at de oplysninger, der tilgår task forcen i undersøgelsesperioden, ikke er omfattet af bl.a. offentlighedslovens regler om aktindsigt.

2. Baggrund

Den 12. maj 2021 blev regeringen (Socialdemokratiet) sammen med Venstre, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne enige om at iværksætte en uvildig undersøgelse af reder-, ejer- og forsikringsforholdene vedrørende Scandinavian Star.

De nævnte partier blev i den forbindelse enige om at nedsætte task forcen til at forestå undersøgelsen.

Det følger af task forcens kommissorium af 12. maj 2021, at task forcen har til opgave at undersøge og klarlægge spørgsmål vedrørende reder-, ejer- og forsikringsforholdene omkring Scandinavian Star. Herunder kan task forcen i forbindelse med sin undersøgelse komme ind på ejerskabet af skibet på tidspunktet for branden og de nærmere vilkår for overdragelsen af skibet forud for branden, herunder finansieringen og registreringen, skibets reder- og forsikringsforhold på tidspunktet for branden samt fastsættelse, udbetaling og fordeling af forsikringssummen i forlængelse af branden, samt

omstændigheder, der kan danne grundlag for mistanke om en sammenhæng mellem reder-, ejer- og forsikringsfoldene omkring Scandinavian Star og selve brandstiftelsen på skibet.

Det fremgår af kommissoriet, at task forcen bistås af et sekretariat med de nødvendige kvalifikationer i form af kendskab til efterforskning, forsikringsforhold, køb og salg af skibe m.v. Task forcen antager selv sekretariatet, men kan anmode Justitsministeriet om praktisk bistand i forbindelse hermed.

Det fremgår også af kommissoriet, at task forcen inden for lovgivningens rammer vil kunne indhente oplysninger fra danske myndigheder til brug for arbejdet. Det er ifølge kommissoriet en klar forventning, at danske myndigheder vil samarbejde fuldt ud med task forcen og i den forbindelse udlevere alle relevante oplysninger til task forcen, medmindre der foreligger konkrete og begrundede omstændigheder, der taler væsentligt imod. Task forcen vil også kunne anmode om at få oplysninger udleveret fra private på frivilligt grundlag. Det drejer sig f.eks. om materiale, som pårørende eller støtteforeninger måtte have indsamlet. Ingen personer, herunder personer der risikerer at inkriminere sig selv, vil således være forpligtet til at udlevere materiale til brug for task forcens arbejde.

Ifølge kommissoriet vil der desuden kunne gennemføres mundtlige interviews med videnspersoner (f.eks. fra støtteforeninger), der ikke risikerer at inkriminere sig selv, med henblik på at indsamle baggrundsinformation til brug for arbejdet. Task forcen vil dog ikke kunne foretage afhøringer. Det forudsættes i den forbindelse i kommissoriet, at task forcen vil være opsøgende i forhold til at sikre, at relevant materiale, som videnspersoner (f.eks. støtteforeninger m.v.) måtte være i besiddelse af, i videst muligt omfang stilles til rådighed for task forcen. Task forcen vil f.eks. kunne opfordre relevante personer og støtteforeninger m.v. til at stille relevant materiale til rådighed for task forcen.

Endvidere fremgår det af kommissoriet, at task forcen ved afslutningen af sit arbejde afgiver en redegørelse for undersøgelsen og dens resultater, der skal være udfærdiget på en sådan måde, at den er egnet til offentliggørelse. Redegørelsen skal indeholde en begrundet vurdering af, om der er grundlag for at iværksætte yderligere politimæssig efterforskning af forhold, der ikke er strafferetligt forældet.

Task forcen er med kommissoriet anmodet om at færdiggøre sit arbejde inden for ca. halvandet år fra nedsættelsen. Det er endvidere forudsat, at task forcen afgiver halvårslige statusredegørelser til følgegruppen.

Task forcen påbegyndte formelt sit arbejde pr. 15. oktober 2021.

Task forcen var i januar og februar 2022 i dialog med følgegruppen omkring mulighederne for at undtage task forcens virksomhed fra reglerne om aktindsigt. Fra dialogen kan fremhæves, at task forcen ved brev af 24. februar 2022 skrev bl.a. således til følgegruppen:

”Som anført er det Task Forcens vurdering, at det kan skade undersøgelsen, hvis der bliver adgang til offentlighed om det materiale, der løbende stilles til rådighed for Task Forcen.

Dette af flere årsager:

- Task Forcen indsamler en meget stor mængde materiale. Det er ikke muligt på et givet tidspunkt, hvor en anmodning om aktindsigt måtte indgives, med sikkerhed at vurdere, hvorvidt de oplysninger, der anmodes om, er relevante for en evt. senere politimæssig efterforskning, og derfor, om deres udlevering ville kunne hindre senere efterforskningsmæssige skridt.
- Task Forcen indsamler løbende information via interviews. Det er allerede nu tydeligt, at flere interviewede er bekymrede for mulige konsekvenser af at give sådanne interviews, idet de frygter, at den information, de sidder inde med, og gerne vil meddele Task Forcen, skulle komme udenforstående til kendskab.
- Task Forcen forsøger, med Justitsministeriets assistance, at indhente materiale, der er i fremmede myndigheders besiddelse. Det må antages, at muligheden for, at Task Forcens anmodning bliver imødekommet kraftigt reduceres, hvis ikke Task Forcen kan garantere, at materialet vil blive underlagt mindst den samme fortrolighed, som det har hos den udleverende, fremmede myndighed.

[...]

På den baggrund skal Task Forcen anmode om, at der etableres en lovhjemmel til, at de oplysninger, der tilgår Task Forcen, ikke er omfattet af blandt andet offentlighedslovens regler om aktindsigt.”

Et flertal i følgegruppen bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne opfordrede herefter ved brev af 6. marts 2022 justitsministeren til at fremsætte et lovforslag, der giver hjemmel til, at de oplysninger, der tilgår task forcen i undersøgelsesperioden, ikke er omfattet af bl.a. offentlighedslovens regler om aktindsigt.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Delvis undtagelse fra reglerne i offentlighedsloven

3.1.1. Gældende ret

Task forcen er oprettet som en selvstændig forvaltningsmyndighed og er som følge heraf undergivet bl.a. reglerne om aktindsigt i offentlighedsloven.

Det indebærer, at task forcen er forpligtet til at behandle anmodninger om aktindsigt i oplysninger m.v., der indgår i task forcens undersøgelse, herunder oplysninger modtaget fra myndigheder og private. Det indebærer også, at task forcen er forpligtet til at behandle anmodninger om aktindsigt i task forcens sager om administrative forhold, eksempelvis sager om task forcens budgetter og regnskaber.

Det følger af offentlighedslovens § 7, stk. 1, at enhver som udgangspunkt kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed. Retten til aktindsigt omfatter med de i §§ 19-35 nævnte undtagelser alle dokumenter, der vedrører den pågældende sag, og indførelser i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter, jf. stk. 2.

Det følger endvidere af offentlighedslovens § 8, at den, hvis personlige forhold er omtalt i et dokument, med de undtagelser, der er nævnt i §§ 19-29 og § 35, kan forlange at blive gjort bekendt med oplysningerne herom (såkaldt egenaccess). Det gælder dog ikke, i det omfang de hensyn, der er nævnt i §§ 31-33, eller hensynet til den pågældende selv eller andre med afgørende vægt taler imod.

Efter offentlighedslovens § 11, stk. 1, kan enhver forlange, at en forvaltningsmyndighed foretager og udleverer en sammenstilling af foreliggende oplysninger i myndighedens databaser, hvis sammenstillingen kan foretages ved få og enkle kommandoer (såkaldt dataudtræk). Hvis oplysningerne er omfattet af §§ 19-35, gælder sammenstillingsretten kun, hvis de hensyn, der

er nævnt i disse bestemmelser, kan tilgodeses gennem anonymisering el.lign., der kan foretages ved få og enkle kommandoer. Retten til at få foretaget en sammenstilling gælder desuden ikke, hvis oplysningerne allerede er offentliggjort i egnet form eller format.

Det følger af offentlighedslovens § 23, stk. 1, at retten til aktindsigt ikke omfatter interne dokumenter. Som interne dokumenter anses bl.a. dokumenter, der ikke er afgivet til udenforstående. Interne dokumenter, der afgives til udenforstående, mister deres interne karakter, medmindre afgivelsen sker af retlige grunde, til forskningsmæssig brug eller af andre lignende grunde, jf. stk. 2. Det antages i den forbindelse, at interne dokumenter, der afgives til en advokatundersøgelse el.lign., ikke derved mister deres interne karakter, jf. herved Mohammad Ahsan, Offentlighedsloven med kommentarer, 2. udgave (2020), s. 504f.

Offentlighedslovens § 28, stk. 1, fastsætter en pligt til at meddele aktindsigt i oplysninger om en sags faktiske grundlag, i det omfang oplysningerne er relevante for sagen, selv om dokumentet, som de pågældende oplysninger fremgår af, er undtaget fra aktindsigt i medfør af bl.a. lovens § 23. Det samme gælder oplysninger om eksterne faglige vurderinger.

Efter offentlighedslovens § 30, nr. 1, omfatter retten til aktindsigt ikke oplysninger om enkeltpersoners rent private, herunder økonomiske, forhold.

Efter offentlighedslovens § 30, nr. 2, omfatter retten til aktindsigt ikke oplysninger om tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold el.lign., for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes.

Efter offentlighedslovens § 32, stk. 1, kan retten til aktindsigt af hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer, begrænses, i det omfang fortrolighed følger af EU-retlige eller folkeretlige forpligtelser el.lign. Retten til aktindsigt kan herudover begrænses, idet omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer, jf. stk. 2.

Efter offentlighedslovens § 33, nr. 1, kan retten til aktindsigt begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser,

straffuldbyrdelse og lign. og beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning.

Det fremgår af offentlighedslovens § 33, nr. 5, at retten til aktindsigt kan begrænses, i det omfang det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Offentlighedslovens §§ 13, stk. 1, og 15, stk. 1, indeholder regler om henholdsvis notat- og journaliseringspligt. Notatpligten i lovens § 13 indebærer, at der i sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en myndighed m.v., skal den pågældende myndighed m.v., når den mundtligt eller på anden måde bliver bekendt med oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, der er af betydning for sagens afgørelse, snarest muligt gøre notat om indholdet af oplysningerne eller vurderingerne. Det gælder dog ikke, hvis oplysningerne eller vurderingerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter. Journaliseringspligten i lovens § 15 indebærer, at dokumenter, der er modtaget eller afsendt af en forvaltningsmyndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed, skal journaliseres, i det omfang dokumentet har betydning for en sag eller sagsbehandlingen i øvrigt. Det samme gælder interne dokumenter i endelig form.

3.1.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
Et flertal i følgegruppen (bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Kristendemokraterne) har den 6. marts 2022 opfordret justitsministeren til at fremsætte et lovforslag, der giver hjemmel til, at de oplysninger, der tilgår task forcen i undersøgelsesperioden, ikke er omfattet af bl.a. offentlighedslovens regler om aktindsigt.

Følgegruppens opfordring skal ses i lyset af, at task forcen vurderer, at det vil kunne skade undersøgelsen vedrørende Scandinavian Star, hvis der bliver offentlighed om det materiale, der løbende stilles til rådighed for task forcen. Task forcen har i den forbindelse peget på risikoen for bl.a., at udlevering af oplysninger fra undersøgelsen vil kunne hindre gennemførelsen af efterforskningsmæssige skridt i en eventuel efterfølgende politimæssig efterforskning, og at flere interviewede har givet udtryk for bekymring for mulige konsekvenser af at give sådanne interviews, idet de frygter, at den information, de ønsker at dele med task forcen, vil kunne komme udenforstående til kendskab. Task forcen har også peget på risikoen for, at andre

landes myndigheder ikke vil bidrage med oplysninger, hvis oplysningerne ikke behandles med den nødvendige fortrolighed.

Det er Justitsministeriets vurdering, at det materiale, der indgår i task forcens undersøgelse, i vidt omfang vil kunne undtages fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens bestemmelser, herunder § 23, § 30, nr. 1 og 2, § 32 samt § 33, nr. 1 og 5. Justitsministeriet kan imidlertid ikke udelukke, at der vil kunne opstå situationer, hvor offentlighedslovens regler om aktindsigt m.v. kan føre til en videre grad af offentlighed i oplysninger, der indgår i task forcens undersøgelse, end hvad der måtte skønnes hensigtsmæssigt af hensyn til f.eks. en mulig efterfølgende efterforskning.

Justitsministeriet vurderer i den forbindelse, at behovet for at undtage materiale, der indgår i task forcens undersøgelse, i første omgang knytter sig til materiale, som task forcen har modtaget fra andre. Det svarer til det behov, som task forcen har peget på.

Justitsministeriet vurderer imidlertid, at varetagelsen af de nævnte hensyn til bl.a. effektiviteten af fremtidige efterforskningsskridt og til privates og andre landes myndigheders mulighed for i fortrolighed at kunne bidrage med oplysninger til undersøgelsen tilsiger, at også andet materiale, der indgår i task forcens undersøgelse, bør være undtaget fra retten til aktindsigt. Der kan i den forbindelse henvises til, at eksempelvis materiale, som task forcen selv opretter, i vidt omfang må antages at indeholde oplysninger, som task forcen har modtaget fra andre.

Det foreslås på denne baggrund med lovforslaget, at task forcens virksomhed undtages fra offentlighedsloven for så vidt angår materiale, der indgår i task forcens undersøgelse. Herved sigtes til materiale, som vedrører den indholdsmæssige del af task forcens undersøgelse, således som den er defineret i task forcens kommissorium.

Derimod vil materiale, som ikke knytter sig til den indholdsmæssige del af task forcens undersøgelse, fortsat være omfattet af offentlighedslovens regler. Det gælder f.eks. oplysninger om administrative forhold i task forcen.

Lovforslaget indebærer således, at der ikke vil være ret til aktindsigt i materiale, der indgår i task forcens igangværende undersøgelse vedrørende Scandinavian Star. Sådanne anmodninger vil med lovforslaget uden videre kunne afslås. Tilsvarende vil task forcen ikke være forpligtet til at iagttage notat- og journaliseringspligten i relation til sådant materiale, idet det dog

forudsættes, at task forcen i praksis indretter sit arbejde på en sådan måde, at der eksempelvis gøres notat vedrørende faktiske oplysninger og eksterne faglige vurderinger, som task forcen bliver bekendt med, f.eks. gennem interviews.

Lovforslaget ændrer ikke på det forhold, at der fortsat vil kunne søges aktindsigt hos danske myndigheder i materiale, som myndighederne har udleveret til task forcen til brug for dennes undersøgelse.

Justitsministeriet har dog i den forbindelse fundet det rigtigst at præcisere i lovforslaget, at interne dokumenter, som er afgivet af en forvaltningsmyndighed m.v. til task forcen til brug for dennes undersøgelse, ikke derved mister deres interne karakter.

Dette svarer til den praksis, der er som nævnt antages at gælde i medfør af offentlighedslovens § 23, stk. 2, i relation til internt materiale, der udleveres til brug for en advokatundersøgelse el.lign.

Formålet med præciseringen er at understrege, at danske myndigheder vil kunne videregive internt materiale til task forcen til brug for dennes undersøgelse uden derved at prisgive beskyttelsen af det pågældende materiale.

Det er i den forbindelse en betingelse, at de interne dokumenter afgives til task forcen »til brug for dennes undersøgelse«. Hvis dokumenterne afgives til task forcen i en anden sammenhæng, vil materialet i udgangspunktet miste sin interne karakter.

Task forcen skal ved afslutningen af sit arbejde afgive en redegørelse for undersøgelsen og dens resultater, der skal være udfærdiget på en sådan måde, at den er egnet til offentliggørelse. Det forudsættes, at task forcen herefter vil blive nedlagt, og at task forcen i den forbindelse vil tilbagelevere materiale, som task forcen har fået udleveret, til de respektive myndigheder og private. Dette vil svare til den fremgangsmåde, som i almindelighed følges for undersøgelseskommissioner. Det forudsættes endvidere, at task forcen vil overlevere det materiale, som task forcen selv har udarbejdet, og som måtte være bevaringsværdigt, til Rigsarkivet i medfør af arkivlovens regler. Task forcen har ikke til opgave som led i sin undersøgelse at træffe afgørelser i forvaltningslovens forstand, og der lægges derfor ikke med lovforslaget op til at undtage task forcens virksomhed fra forvaltningslovens regler om partsaktindsigt.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, stk. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

3.2. Begrænsning af indsigtsretten efter databeskyttelsesforordningen

3.2.1. Gældende ret

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1, at den registrerede har ret til at få den dataansvarliges bekræftelse på, om personoplysninger vedrørende den pågældende behandles, og i givet fald adgang til personoplysningerne. Endvidere har den registrerede ret til at modtage en række informationer, som er oplyst i bestemmelsen. Det drejer sig bl.a. om oplysninger om formålet med behandlingen af oplysningerne, de berørte kategorier af personoplysninger, der er omfattet af behandlingen, og om muligt det påtænkte tidsrum, hvor personoplysningerne vil blive opbevaret.

Det følger endvidere af forordningens artikel 15, stk. 3, at den dataansvarlige i forbindelse med indsigtsanmodninger skal udlevere en kopi af de personoplysninger, der behandles.

Efter § 22, stk. 1, i databeskyttelsesloven (lov nr. 502 af 23. maj 2018) kan der bl.a. gøres undtagelse til forordningens artikel 15, hvis den registreredes interesse i oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv.

Efter databeskyttelseslovens § 22, stk. 2, kan der endvidere gøres undtagelse fra bl.a. forordningens artikel 15, hvis den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til en række oplyste offentlige interesser. Det drejer sig bl.a. om hensynet til statens sikkerhed, forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, Den Europæiske Unions eller en medlemsstats generelle samfundsinteresser eller håndhævelsen af civilretlige krav.

Endvidere kan oplysninger, der behandles for den offentlige forvaltning som led i administrativ sagsbehandling, efter databeskyttelseslovens § 22, stk. 3, undtages fra retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1, i samme omfang som efter reglerne i §§ 19-29 og 35 i offentlighedsloven.

Databeskyttelseslovens § 22, stk. 3, med sin henvisning til offentlighedslovens §§ 19-29 og 35, er indført for at sikre, at forvaltningsmyndigheders behandling af oplysninger kan undtages fra retten til indsigt i samme

udstrækning som efter offentlighedslovens regler om egenaces, jf. offentlighedslovens § 8.

Databeskyttelseslovens § 22 er indført inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 23, jf. nærmere herom nedenfor.

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, er der mulighed for ved lovgivningsmæssige foranstaltninger i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret at begrænse rækkevidden af de forpligtelser og rettigheder, der er omhandlet i bl.a. artikel 15 om den registreredes indsigtret, når en sådan begrænsning respekterer det væsentligste indhold af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder og er en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund af hensyn til en række nærmere oplyste hensyn.

En sådan begrænsning kan bl.a. ske af hensyn til statens sikkerhed, forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed, andre vigtige målsætninger i forbindelse med beskyttelse af Unionens eller en medlemsstats generelle samfundsinteresser, og håndhævelse af civilretlige krav.

Af databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 2, fremgår det, at navnlig skal enhver lovgivningsmæssig foranstaltning, der er omhandlet i stk. 1, som minimum, hvor det er relevant, indeholde specifikke bestemmelser vedrørende formålene med behandlingen eller kategorierne af behandling, kategorierne af personoplysninger, rækkevidden af de indførte begrænsninger, garantierne for at undgå misbrug eller ulovlig adgang eller overførsel, specifikation af den dataansvarlige eller kategorierne af dataansvarlige, opbevaringsperioder og de gældende garantier under hensyntagen til behandlingens karakter, omfang og formål eller kategorier af behandling, risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, og de registreredes ret til at blive underrettet om begrænsningen, medmindre dette kan skade formålet med begrænsningen

3.2.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Justitsministeriets vurdering, at de hensyn, som taler for at undtage task forcens virksomhed fra offentlighedsloven for så vidt angår materiale, der indgår i task forcens undersøgelse, jf. pkt. 3.1.2 ovenfor, også taler for at begrænse den registreredes ret til indsigt, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 15, i personoplysninger i task forcens virksomhed.

Med lovforslaget lægges der derfor op til, at databeskyttelsesforordningens artikel 15 ikke skal gælde for personoplysninger, der indgår i task forcens undersøgelse. Dette vil indebære, at task forcen uden videre vil kunne afslå eventuelle anmodninger om indsigt, der vedrører sådanne personoplysninger.

Lovforslaget indebærer bl.a., at indsigtsretten ikke vil gælde i relation til personoplysninger, som indgår i det materiale, der vedrører den indholdsmæssige del af task forcens undersøgelse. Derimod vil indsigtsretten i det hele omfatte task forcens administrative forhold.

Det er Justitsministeriets vurdering, at den foreslåede ordning, der som nævnt varetager hensynet til en effektiv gennemførelse af task forcens undersøgelse, kan fastsættes indenfor rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 23.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil indebære, at task forcen uden videre vil kunne afslå aktindsigtsanmodninger efter offentlighedsloven og anmodninger om indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 for så vidt angår oplysninger m.v., der indgår i task forcens undersøgelse.

Principperne for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke relevante for lovforslaget.

Det vurderes, at lovforslaget i øvrigt hverken har økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det vurderes, at lovforslaget hverken har økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vil indebære, at der ikke vil være ret til aktindsigt efter offentlighedslovens regler i materiale, der indgår i task forcens undersøgelse, og at der ikke vil være ret til indsigt i egne personoplysninger, der indgår i task forcens undersøgelse.

7. Klimamæssige konsekvenser

Det vurderes, at lovforslaget ikke har klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Det vurderes, at lovforslaget ikke har miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indebærer en begrænsning af retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 for så vidt angår personoplysninger, der indgår i task force's undersøgelse. Det er Justitsministeriets vurdering, at den foreslåede ordning kan fastsættes indenfor rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 23. Der henvises til pkt. 3.2 om lovforslagets forhold til databeskyttelsesforordningen.

Lovforslaget indeholder i øvrigt ingen EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 15. marts 2022 til den 12. april 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Amnesty International, Berlingske Media, Dagbladet Information, Danmarks Radio, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Journalistforbund, Danske Advokater, Danske Medier, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Den uafhængige task force om reder-, ejer- og forsikringsforholdene vedrørende Scandinavian Star, Institut for Menneskerettigheder, Domstolsstyrelsen, Juridisk Institut – Syddansk Universitet, Juridisk Institut – Aalborg Universitet, Juridisk Institut – Aarhus Universitet, Justitia, Jyllands-Posten, Kristeligt Dagblad, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Politiken, Retspolitisk Forening, samtlige byretter, Scandinavian Stars Danske Støtteforening, TV2/DANMARK A/S, Vestre Landsret og Østre Landsret.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implemente- ringskonsekven- ser for stat, kom- muner og regio- ner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og natur- mæssige konse- kvenser	Ingen	Ingen

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Forholdet til EU- retten	Lovforslaget indebærer en begrænsning af retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 for så vidt angår personoplysninger, der indgår i task force's undersøgelse. Det er Justitsministeriets vurdering, at den foreslåede ordning kan fastsættes indenfor rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 23. Der henvises til pkt. 3.2 om lovforslagets forhold til databeskyttelsesforordningen. Lovforslaget indeholder i øvrigt ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Task forcen er oprettet som en selvstændig forvaltningsmyndighed og er som følge heraf undergivet bl.a. reglerne om aktindsigt i offentlighedsloven. Herudover er task forcen underlagt reglerne om indsigt i artikel 15 i databeskyttelsesforordningen.

Dette indebærer, at task forcen er forpligtet at behandle anmodninger om aktindsigt m.v. efter offentlighedsloven og anmodninger om indsigt i personoplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 15.

For en nærmere beskrivelse af reglerne i offentlighedsloven og databeskyttelsesordningen henvises til pkt. 3.1.1 og 3.2.1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det foreslås i *stk. 1*, at den uafhængige task force om reder-, ejer- og forsikringsforholdene vedrørende Scandinavian Stars virksomhed er undtaget fra offentlighedsloven for så vidt angår materiale, der indgår i task forcens undersøgelse.

Den foreslåede bestemmelse indebærer navnlig, at der ikke vil være ret til aktindsigt efter offentlighedslovens regler i materiale, der indgår i task forcens undersøgelse, og at task forcen således uden videre vil kunne afslå anmodninger om aktindsigt heri.

Med udtrykket »indgår i task forcens undersøgelse« sigtes til materiale, som vedrører den indholdsmæssige del af task forcens undersøgelse, således som den er defineret i task forcens kommissorium. Det samme gælder, hvis kommissoriet måtte blive udvidet. For en beskrivelse af kommissoriet henvises til pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Omfattet af bestemmelsen er herefter bl.a. materiale (dokumenter, oplysninger, lydfiler, videoklip m.v.), som task forcen har modtaget fra danske eller udenlandske myndigheder til brug undersøgelsen. Det samme gælder materiale, som danske eller udenlandske private personer, virksomheder, foreninger m.v. har udleveret til task forcen til brug dennes undersøgelse.

Desuden omfatter begrebet materiale, som task forcen selv har oprettet som led i undersøgelsen, herunder referater, notater, udkast til redegørelse m.v.

Det kan efter omstændighederne også omfatte e-mails, breve m.v., som task forcen har sendt til udenforstående, hvis det er sket som led i undersøgelsen.

Uden for begrebet falder derimod materiale, som ikke knytter sig til den indholdsmæssige del af task forcens undersøgelse. Det gælder f.eks. oplysninger om administrative forhold i task forcen. Anmodninger om aktindsigt i sådanne forhold vil skulle behandles i medfør af offentlighedslovens almindelige regler. Det drejer sig eksempelvis om anmodninger om aktindsigt i sager om task forcens budgetter og regnskaber.

Bestemmelsen i stk. 1 indebærer også, at task forcen ikke vil være forpligtet til at iagttage offentlighedslovens regler om notat- og journaliseringspligten i relation til materiale, der indgår i task forcens undersøgelse, idet det dog forudsættes, at task forcen i praksis indretter sit arbejde på en sådan måde, at der eksempelvis gøres notat vedrørende faktiske oplysninger og eksterne faglige vurderinger, som task forcen bliver bekendt med, f.eks. gennem interviews.

Lovforslaget ændrer ikke på det forhold, at der fortsat vil kunne søges aktindsigt hos danske myndigheder i materiale, som myndighederne har udleveret til task forcen til brug for dennes undersøgelse.

Det foreslås i *stk. 2*, at artikel 15 i databeskyttelsesforordningen ikke gælder for personoplysninger, der indgår i den uafhængige task force om reder-, ejer- og forsikringsforholdene vedrørende Scandinavian Stars undersøgelse.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 ikke gælder i relation til personoplysninger, der indgår i det materiale, der vedrører den indholdsmæssige del af task forcens undersøgelse.

Udtrykket »indgår i task forcens undersøgelse« skal forstås på samme måde som det tilsvarende begreb i den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 1.

Bestemmelsen vil medføre, at task forcen ikke skal behandle anmodninger om indsigt i personoplysninger, der indgår i task forcens undersøgelse. Sådanne anmodninger vil således kunne afvises med henvisning til, at indsigtsretten efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 ikke gælder for så vidt angår disse oplysninger. Indsigtsretten vil dog i det hele omfatte taskforcens administrative forhold.

Det foreslås i *stk. 3*, at interne dokumenter, som er afgivet af en forvaltningsmyndighed m.v. til den uafhængige task force om reder-, ejer- og forsikringsforholdene vedrørende Scandinavian Star til brug for dennes undersøgelse, ikke derved mister deres interne karakter.

Formålet med den foreslåede bestemmelse er at præcisere, at danske myndigheder m.v. vil kunne videregive internt materiale til task forcen til brug for dennes undersøgelse uden derved at prisgive beskyttelsen af det pågældende materiale.

Det er en betingelse, at de interne dokumenter afgives til task forcen »til brug for dennes undersøgelse«. Hvis dokumenterne afgives til task forcen i en anden sammenhæng, vil de i udgangspunktet miste deres interne karakter.

Det forudsættes i den forbindelse, at danske myndigheder m.v. også vil kunne udlevere andet materiale, der hos myndighederne m.v. vil kunne undtages fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens øvrige bestemmelser, uden at myndigheden m.v. derved prisgiver det pågældende beskyttelses hensyn. Det gælder eksempelvis i relation til politiets og anklagemyndighedens videregivelse af dokumenter og oplysninger, der hos politiet og anklagemyndigheden vil kunne undtages fra aktindsigt i medfør af offentlighedslovens § 19 og § 33, nr. 1. Sådant materiale vil således fortsat kunne undtages fra aktindsigt hos den afgivende myndighed, uanset at materialet er udleveret til task forcen til brug for dennes undersøgelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2 og 3.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 15. juni 2022.

Bestemmelsen vil indebære, at anmodninger om aktindsigt m.v. efter offentlighedsloven eller anmodninger om indsigt efter artikel 15 i databeskyttelsesforordningen, som ikke er afgjort på tidspunktet for lovens ikrafttræden, skal behandles efter de nye regler. Det vil sige, at task forcen kan afvise at (færdig)behandle sådanne anmodninger.

Den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 3, vil også finde anvendelse for så vidt angår interne dokumenter, der før lovens ikrafttræden er afgivet af en forvaltningsmyndighed m.v. til task forcen til brug for dennes undersøgelse.

Til § 3

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.